

Thisted Kommune:
**Vestervig Å, spærring AAL-
1200**

**FORUNDERSØGELSE VEDR. VESTERVIG Å, SPÆRRING AAL-1200,
PROJEKT 1 - SYDTHY**

Rekvirent Thisted Kommune
Teknisk Forvaltning
Natur- og Miljøafdelingen
Kirkevej 9
7760 Hurup
Att. Jakob Jørgensen

Rådgiver Orbicon A/S
Gasværksvej 4
9000 Aalborg

Projektnummer 2131300056
Projektleder Jesper Madsen
Kvalitetssikring Eva Marcus
Revisionsnr. 0
Godkendt af Henrik Grove
Udgivet 16-01-2014

EU og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af dette projekt.

1. BASISOPLYSNINGER	
Indsats ID	AAL-1200
Indsats type	Spærring.
Vandløbets navn	Vestervig Å.
Vandløbssystem	Vestervig Å.
Nærmeste topografiske stednavn	Vestervig.
Beskrivelse af indsatsen	Fjernelse af en faunaspærring i Vestervig Å ved rønderføringen under Enighedsvej. Der er en faldhøjde på ca. 15 cm opstrøms underføringen, (se figur 1.1).

Figur 1.1: Spærring AAL-1200. Underføring under Enighedsvej. Kraftigt fald ved indløb.

2. FORMÅL, OMFANG OG BINDINGER	
Formålet med indsatsen	Forundersøgelsen har til formål at belyse de tekniske og lodsejermæssige muligheder for at etablere faunapassage, samt på skitseniveau at beskrive den mest kosteffektive løsning.
Omfang	Forundersøgelsen omfatter udarbejdelse af projektforslag, der beskriver muligheden for at sikre fri faunapassage ved spærring AAL-1200 og dermed skabe fri passage til 1.616 m opstrømsliggende vandløb (iht. Naturstyrelsens Miljø-

	GIS).
Betingelser og bindinger for forundersøgelsen	Projektet udarbejdes iht. ansøgning og tilsagnsskrivelse samt kravene i "Bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering" og "Bekendtgørelse nr. 1022 af 30. oktober 2012 om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedr. vandløbsrestaurering.

3. PLANGRUNDLAG	
Vandløbets klassifikation	Offentligt vandløb
Vandløbsmyndighed	Thisted Kommune
Vandløbsregulativ	Regulativ for Vestervig Å, regulativ nr. 3, Tidligere Sydthy Kommune.
Vandplanens målsætning	Vandløbet er i udkast 2013 til Vandplan 1.2 Limfjorden målsat med krav om god økologisk tilstand, svarende til at faunaklassen (DVFI-værdien) skal være 5 eller bedre. (MiljøGIS 2013)
Miljøtilstand	<p>DVFI På strækningen omkring projektområdet er den økologiske tilstand i Vestervig Å fastsat til moderat; faunaklassen er 4. Der er således ikke målopfyldelse.</p> <p>DFI og fisk Der er ikke foretaget en vurdering af det fysiske indeks for vandløbet (Miljøportalen 2013). I udsætningsplanen for vandløbet er der en beskrivelse af de fysiske forhold i vandløbet. Fra udspring til Kloster Møllevvej har vandløbet et godt fald og gode fysiske forhold med bl.a. grusbund. Sommervandføringen kan være lav, så der kun findes pytter i vandløbet. Til trods for dette er der fundet en udmærket bestand af årets yngel (iht. Thylandske vandløb, Udsætningsplan nr. 5-2010, DTU Aqua). Der foretages ingen udsætning af ørred.</p>
Vandplanens øvrige indsatser	Der er ikke øvrige indsatser opstrøms projektområdet. Nedstrøms projektområdet er der følgende indsatser: <ul style="list-style-type: none"> • Rørlægning AAL-2012 • Spærring AAL-1201 • Spærring AAL-1168
§3-beskyttelse	Vandløbet er omfattet af §3-beskyttelsen. (Danmarks Miljøportal 2013)
Fredninger	Projektområdet og dets nærhed er ikke omfattet af en fredning. (Danmarks Miljøportal 2013)
Natura 2000-beskyttelse	Vestervig Å munder ud i EF-fuglebeskyttelsesområdet Agger Tange samt EF-habitatområdet Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.

Bilag IV-arter	Der er ingen registreringer af bilag IV arter i projektområdet. Odder findes i Thy, og det er derfor muligt at der findes odder i vandløbssystemet.
Øvrige udpegninger og registreringer	Okker: Projektområdet er ikke okkerklassificeret. Jordbund: Lerblandet sandjord (Danmarks Miljøportal 2013)
Beskyttelseslinjer	Projektområdet berøres ikke af bygge- eller beskyttelseslinjer. (Danmarks Miljøportal 2013)
Arkæologi og kulturhistorie	Der er ingen fund af kulturhistoriske elementer eller bevaringsværdige bygninger registreret i projektområdet. (Kulturstyrelsen 2013)
Nødvendige myndighedstilladelser	Naturbeskyttelsesloven: Indsatsen indebærer fysisk påvirkning af § 3-beskyttet vandløb, men ikke beskyttet natur. Derfor, og fordi indsatsstrækningen er beliggende opstrøms Natura 2000-område, kræver restaurering af strækningen dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3 og screening af projektets betydning for Natura 2000-området. Vandløbsloven: Projektet skal godkendes efter vandløbslovens bestemmelser om vandløbsrestaurering. Fredningsnævnet: Ingen – projektområdet er ikke omfattet af fredninger. VVM-screening: Bekendtgørelse nr. 1510 af 15/12/2010, om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, Bilag 11 f er projekter som omhandler regulering af vandløb omfattet af VVM-screening.

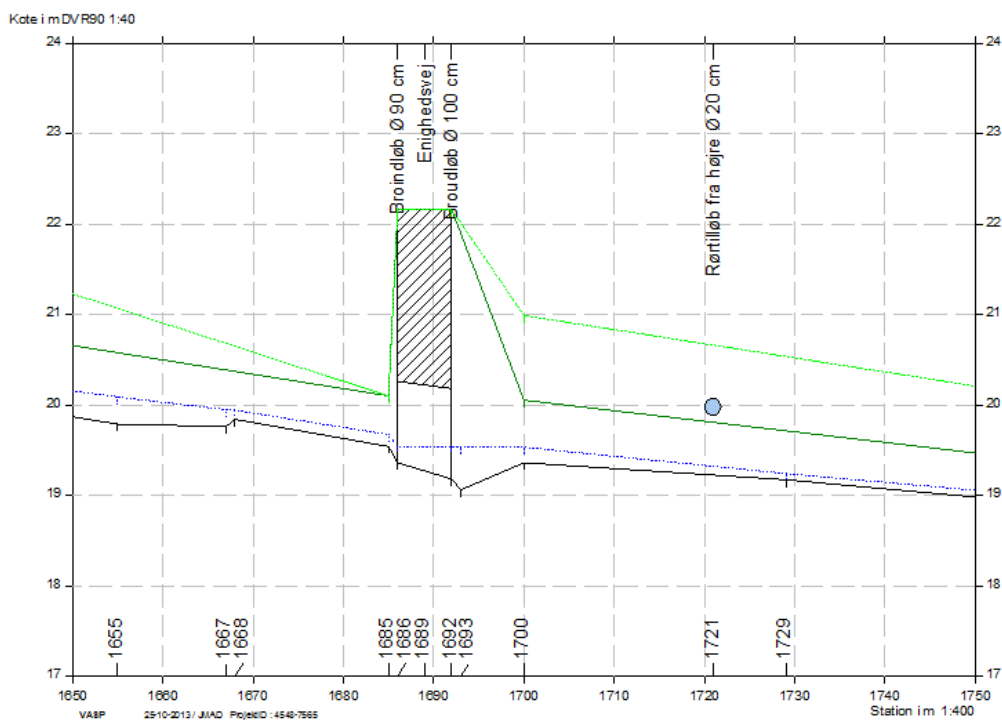
4. TEKNISKE ANLÆG OG LEDNINGER MV.

LER	Ved en søgning i ledningsejerregistret LER er der fundet ledningsejere i projektområdet. Over underføringen i Enighedsvej er registreret et telekabel fra TDC og en fjernvarmeledning fra Vestervig Fjernvarme. Disse får ingen betydning for projektgennemførelsen.
Dræn	Iht. Orbicons drænarkiv er der foretaget en regulering af Vestervig Å i projektområdet. Ved opmåling af vandløbet er der registreret et ø 20 cm rørdøb 29 m nedstrøms udløb af broen. Rørtilløbet har udløb højt over vandløbsbunden og er afløb fra overfladevand fra tennisbaner.
Bygninger og anlæg	Da projektområdet er beliggende inde i Vestervig er der flere bygninger nær projektområdet, men der er ingen bygninger i projektområdet.

5. SUPPLERENDE DATA

Regulativ dimensioner	Iht. gældende regulativ skal vandløbet henligge i natur
------------------------------	---

	tilstand i projektområdet. Der er derfor ikke fastlagt geometriske dimensioner for strækningen.
Opmålinger	Der er foretaget en opmåling af Vestervig Å i maj måned 2012. Spærring AAL-1200 er beliggende i st. 1.686 – 1.692 m. Se figur 5.1.
Afstrømning	Iht. Orbicons hydrometriske database Hymer, er der foretaget 2 enkeltmålinger af vandføringen i perioden 1978-1989 i 3 målestationer i Vestervig Å, hvoraf den ene er beliggende ved Enighedsvej. Det er vurderet at antallet af målinger er for få til fastlæggelse af karakteristiske afstrømningsværdier for vandløbet, hvorfor der til vurdering af de afvandingsmæssige konsekvenser er valgt en erfaringsværdi på 10 l/s/km ² (middel afstrømning) og 30 l/s/km ² (stor afstrømning).
Opland	Der er fastlagt et opland på 8,8 km ² ved projektområdet.

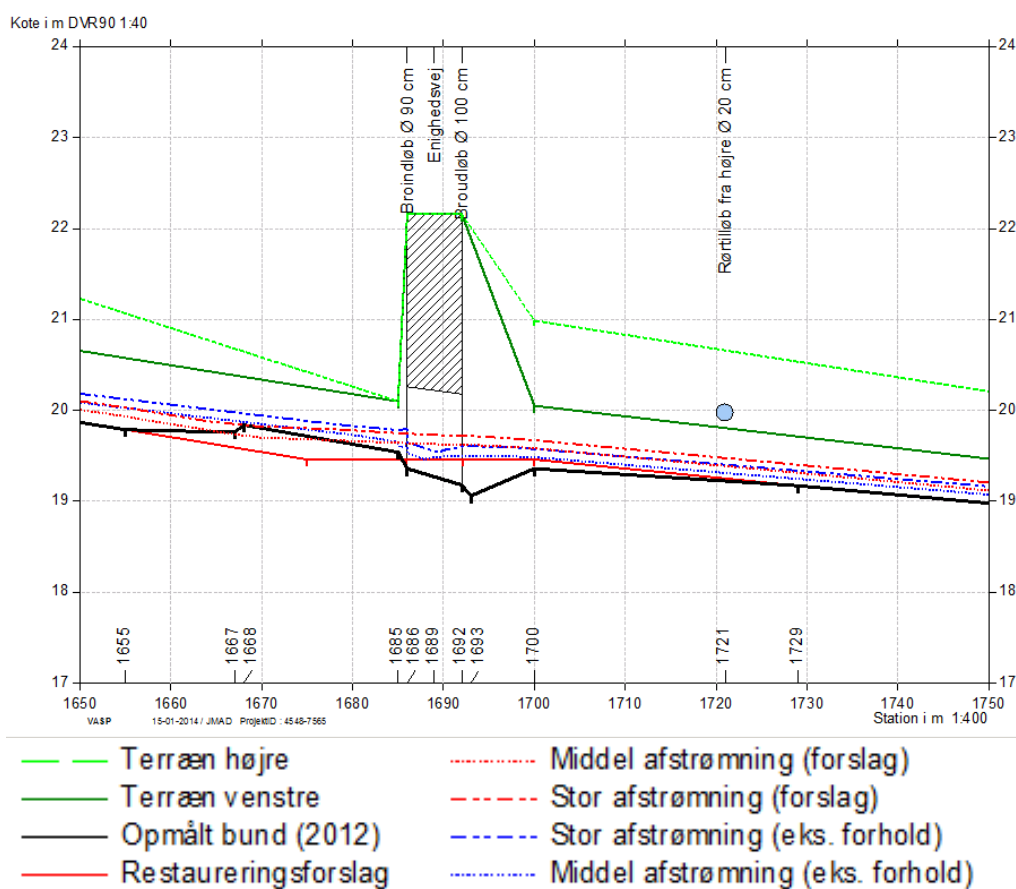
Figur 5.1. Eksisterende forhold registreret ved opmåling i maj måned 2012. Sort streg er opmålt bund og blå stiplede streg er opmålt vandspejl.

6. PROJEKTFORSLAG

Beskrivelse af løsning

Vestervig Ås nuværende gennemsnitlige faldforhold er på ca. 11 ‰ op- og nedstrøms Enighedsvej. Dette sammen med en højt liggende bund umiddelbart opstrøms underføringen og at underføringen under Enighedsvej ligger med 30 ‰ fald hindre fri passage.

Beskrivelse af de enkelte anlægstiltag	<ul style="list-style-type: none"> Fjernelse af bundmateriale (grus og sten) på en 30 m lang strækning opstrøms Enighedsvej i fuld vandløbsbredde, i alt 8 m³. Opfyldning med gydegrus i og nedstrøms Enighedsvej, i alt 11 m³. Der udlægges 30 skjulesten på strækningen.
Særlige forhold	Ingen.

Figur 6.1. Projektforslag samt beregnede vandspejlsforløb før (blå streg) og efter (rød streg) restaurering.

7. LODSEJERE		
Berørte lodsejere og deres holdning til projektet	13a, Vestervig By, Vestervig Karsten Fuglsang Dahlgaard Rævbjergvej 2 7770 Vestervig	Er meget positiv indstillet. Påpeger dog, at der er også er passageproblemer ved den opstrømsliggende Rævbjergvej.
Lodsejeres erstatningskrav	Ingen.	

8. AFVÆRGEFORANSTALTNINGER	
Nødvendige afværgeforanstaltninger	Ingen.

9. FORVENTEDE KONSEKVENSER AF INDSATSEN	
Fisk	Det er vurderet at den udpegede spærring er vanskelig passabel og har betydning på fiskefaunaens passagemuligheder i vandløbet. Det er derfor vurderingen, at gennemførelse af indsatsen er vigtig for passagemulighed. Indsatsen vil medvirke til at sikre fri og uhindret passage i alle vandføringssituationer.
Smådyr og DVFI	Gennemførelse af indsatsen vil sikre lidt bedre passage for smådyr. De fysiske forhold vil ikke blive væsentligt forbedret på strækningen, da bundforholdene (sten/grus) stort set er uforandret.
Vandløbsplanter	Indsatsen vil ikke have nogen nævneværdig betydning for og indflydelse på vandløbsvegetationen.
Fysisk vandløbskvalitet	Den fysiske vandløbskvalitet vil blive forbedret en smule på strækningen, da der udlægges skjulesten.
Passageforhold for smådyr og fisk	Gennemførelse af indsatsen vil sikre bedre passage til den opstrømsliggende strækning.
Afvandingsmæssige forhold	Tiltagene giver lokale vandspejlsændringer, men ingen afvandingsmæssige ændringer.
Beskyttet natur	For vandløbet vil indsatsen betyde, at vandløbet på den korte indsatsstrækning bibringes en marginal bedre vandløbskvalitet og -natur.
Natura 2000-beskyttelse	Indsatsen vurderes ikke at få nogen betydende indflydelse på udpegningsgrundlaget og bevaringstilstanden i Natura 2000-område, hverken i negativ eller positiv retning
Bilag IV-arter	Indsatsen vurderes ikke at få nogen afgørende betydning for eventuelle Bilag IV-arter. Dog kan indsatsen få betydning for odder, dersom der gennem restaureringsindsatserne skabes grundlag for en fiskefauna i vandløbet.
Øvrige udpegninger	Ingen.
Eksisterende forhold	Ingen.
Andre forhold	Ingen.

10. SKØNNED E OMKOSTNINGER TIL GENNEMFØRELSE	
Aktivitet	
Detailprojektering/Udbud	20.000
Tilsyn	10.000
Anlægsomkostninger	15.000
Erstatninger til lodsejer	0
Samlet overslag over omkostninger til gennemførelse	45.000

Ved fastlæggelse af ovenstående omkostninger er det forudsat indhentning af underhåndsbud eller begrænset udbud.

Der vil kunne opnås en reduktion af ovenstående omkostninger, hvis gennemførelse af indsats AAL-1200 foretages sammen med gennemførelse af de øvrige indsatser i Vestervig Å.

11. TIDSPLAN	
Projektelemt	Ugeantal
Detailprojektering	Uge 1 – 7
Udbud og tilsyn	Uge 8 – 16

Gennemførelse af projektet afhænger af hvornår der foretages ansøgning om realisering og hvornår der gives tilsagn. De anførte ugeantal angiver antal uger efter tilsagn til realisering.

12. KONKLUSION OM INDSATSENS GENNEMFØRLIGHED	
I relation til lodsejere	Der er velvillighed fra lodsejers side.
I relation til målsætning	Ved gennemførelse af projektet vil der sikres fuld faunapassage til 1.616 m målsat vandløb. De fysiske forhold forbedres på en kort vandløbsstrækning og vil medvirke positivt til opfyldelse af målsætning.
I relation til omgivende natur	Indsatsen vil kunne gennemføres uden konflikter med omgivende natur.
I relation til afvandingstilstand	Der vil ved gennemførelse af projektet være en mindre lokal vandspejlsændringer, men afvandingstilstanden ændres ikke.
Teknisk/praktisk	Indsatsen vil på det foreliggende vidensgrundlag være en teknisk og praktisk ukompliceret opgave at løse. Opgaven vil derudover have ringe omfang.
Kost-effektivitet	Ved projektgennemførelsen forventes der miljømæssige gevinster for især smådyr og fisk. Faunapassagen frilægger en strækning på 1.616 m. Projektet forventes ikke, at have nogen negative effekter på den omgivende natur eller afstrømning. Realisering af projektet forventes at koste 45.000 kr. Projektet koster 27,8 kr. pr. m. frilagt vandløb.